

Bosanskohercegovačka pijanistica **MILICA PAP** nakon nekoliko godina koje je provela radeći u Francuskoj, gdje je prije dvije godine objavila i svoj prvi CD, od ove godine je stanovnica Ekaterinburga u Rusiji; ovu i narednu godinu, nekadašnja učenica i profesorica u Srednjoj muzičkoj školi u Sarajevu provešće koncertirajući diljem svijeta

RUSKI, I FRANCUSKI, SAN

Piše: **DINO BAJRAMOVIĆ**

Milica Pap: "Kultura je skup sport"

Pijanistica Milica Pap je 13. novembra 2001. odsvirala odličan koncert u sarajevskom *Domu Armije*. Tada je radila, znači prije skoro deset godina, u Srednjoj muzičkoj školi u Sarajevu, i bila naša sagovornica.

BESKONAČAN PROCES

"Bila sam, od 2000., i honorarno na Muzičkoj akademiji u Sarajevu, kao spoljni saradnik na predmetu: *Uporedni predmet klavir - obligatno*, i imala stalno zaposlenje u SMŠ Sarajevo od 1998. godine. Godine 2006. prešla sam da radim za stalno kao docent na Akademiji, a ostala jedno vrijeme i honorarno, kao profesor klavira, korepeti-

cije i kamerne muzike u Srednjoj muzičkoj školi Sarajevo. Jednu školsku godinu, 2003./2004., bila sam na specijalizaciji klavira, kontrapunkta, harmonije i fuge u Luksemburgu, na njihov poziv, kao dobitnik njihove stipendije. Od 2008. sam živjela, koncertirala i radila u Francuskoj, a sada živim i takođe nastavljam karijeru u Rusiji", veli nam prije nekoliko dana Milica Pap za vrijeme svog boravka i posjete porodici u Sarajevu, u kojem je i rođena 1973. godine.

Kao što je 1997. bez razmišljanja došla u Sarajevo, na poziv profesorice Emine Dubravić, a nakon što je diplomirala na Muzičkoj akademiji u Beogradu i upisala

magisterij, tako je bez razmišljanja i prihvatila poziv iz Francuske. "Umjetnici moraju da putuju, obogaćuju svoj duh raznim kulturama, nacijama, zemljama, da se susreću i porede sa drugim umjetnicima, da bi uopšte mogli da napreduju i izgrađuju se. To je beskonačan proces. Istina je da sam zbog privatnog razloga - ljubavi, otišla, ali i sa odmah spremljenim planom kako da nastavim i razvijem svoju internacionalnu karijeru, što mi i dan-danas predstavlja izazov i može se reći polako i polazi za rukom. Osim pedagoškog rada, kao profesorica klavira u okviru Asocijacije *Zene*, suosnivač sam te asocijacije koja bi trebala da proširi svoje djelovanje i na ostale zemlje u

KONCERTNA DJELATNOST

Milica Pap je u svojoj karijeri najviše koncerata održala u Francuskoj

VEĆE, VINO I PIANINO

Svoj prvi CD Milica je objavila prije dvije godine

budućnosti, tu su bili i solo koncerti kao i koncerti kamernе muzike u Francuskoj, ali i solo koncerti u Maroku”, govori nam Milica Pap.

SPONZORI, MECENE, BANKE

Njen prvi profesionalni CD *Recital proljeća* snimljen je u Conservatoire Slaveu u Parizu i objavljen je 2009., a trenutno razmišlja i u pripremama je za drugi CD, koji bi trebala snimiti u Beogradu, Parizu ili u Ekaterinburgu, dok su za Francusku vezani i njeni projekti u 2012. godini.

Je li Rusija san svakog pijaniste, ili, ako ništa, onog ko to želi postati, pitamo našu sagovornicu. “San svakoga pijaniste, znači i moj san, bio je da se školujem u Moskvi. Nisam mogla to ostvariti, ali jesam se školovala kod ruskih profesora, i pohađala mnogobrojne ljetnje/zimske škole kod svih ruskih profesora koji bi prošli kroz naše krajeve. Moj temelj jeste postavljen na temeljima ruske pijanističke škole, počevši od moje majke, profesorice klavira i dan danas u SMS Sarajevo. Momentalno živim u Ekaterinburgu, tačnije od septembra 2010. godine. I već sam uspjela da nastavim, bez prekida, svoju koncertnu djelatnost i u Rusiji. Što se tiče pedagoškog rada, to će najverovatnije biti u budućnosti, *master-class*, jer želim da se više bavim koncertnom aktivnošću. Prvi koncert je bio u januaru, koncert kamernе muzike za četiri ruke, sa mojom majkom Angelinom Pap, zatim je uslijedio solo koncert u gradu Nizni Tagil krajem februara, a u međuvremenu sam bila pozvana od strane koncertmajstora *Filharmonije* francuskog Lillea, Fernanda Iacua, da održimo koncert kamernе muzike: violina i klavir”, objašnjava Milica Pap.

UMJETNICA BEZ GRANICA: “Jednu školsku godinu, 2003./2004., bila sam na specijalizaciji klavira, kontrapunkta, harmonije i fuge u Luksemburgu, na njihov poziv, kao dobitnik njihove stipendije; od 2008. sam živjela, koncertirala i radila u Francuskoj, a sada živim i takođe nastavljam karijeru u Rusiji”

Uslijedio je poziv i *Filharmonije mladih* i dirigenta ENHU, za tri koncerta u aprilu 2012. u Ekaterinburgu, gdje će svirati 2. *Beethovenov koncert za klavir i orkestar u B-duru*. “U pripremi je i moj solo kao i kamerni koncert u Parizu u poznatoj sali CORTOT, u idućoj sezoni, kao i solo i kamerni koncerti do kraja ove sezone. Pozvana sam i od *Musorgski* Muzičke akademije Ekaterinburga, da budem gošća na njihovoj proslavi 140 godina od rođenja ruskog kompozitora Alexandra Scriabina, tako da spremam i solo veće posvećeno tom kompozitoru. Krajem juna ću slušati XIV takmičenje *Čajkovski* u Moskvi, što mi je bio i drugi san što se tiče Rusije. Limit godina je ograničen, mislim na oko 25 ili 27, tako da ne mogu učestvovati, ali i slušanje na tako poznatom i renomiranom takmičenju itekako doprinosi razvoju pijaniste. U planu su i koncerti sa francuskim umjetnicima u Beogradu, Novom Sadu, a možda i u drugim gradovima ili zemljama”, kaže Milica Pap.

Francuska i Rusija, dvije škole muzike, ali i pedagogije. Kako je školovati djecu i talentovane učenike u odnosu na Muzičku akademiju u Sarajevu? “Velika je razlika. Mi nemamo uslove, finansijsku podršku. Kultura je *skup sport*, luksuz, zahtijeva puno novčanih sredstava, koje Sarajevo nema, i tko zna kada će imati. U Francuskoj nije problem izdvojiti nekoliko miliona eura za novu muzičku školu, kupiti najbolje koncertne klavire, izgraditi koncertnu salu, imati više orkestara. Onda i studenti, učenici imaju neku perspektivu, nadu, imaju za šta da se bore, nisu u depresiji i ne odustaju tako lako od klavira, koji *nije isplativ*, ne donosi milione. Kulturom se i ne može zaraditi milion eura. A opet, ne može se živjeti od vazduha, zato na Zapadu postoje sponzori, mecene, banke koji podržavaju, ali najbolje.”

Ove godine svijet obilježava dvije stotine godina rođenja Franza Liszta: “Nisam ništa svirala od Liszta. Ove godine to sam propustila zbog selidbe iz jedne zemlje u drugu, nisam imala klavir više mjeseci, tako da taj kompozitor momentalno nije na mom repertoaru, a i u svijetu je ovo godina poznih njemačkih romantičara, ne baš u tolikoj mjeri Liszta. Govorim o Francuskoj, pa i o Rusiji. A imam na repertoaru, između ostalog, čuvenu *Sonatu u h mollu*, kao i *Mefisto valcer* i *Transcendentalne etide*, koju je sarajevska publika već čula u mom izvođenju.”

U Srednjoj muzičkoj školi u Sarajevu Milica Pap je bila u izuzetno talentovanoj generaciji. “Kontakte s njima imam zahvaljujući *Facebooku*. Uglavnom smo se rasuli po svijetu, možda budemo imali neko okupljanje u avgustu ove godine”, nada se Milica Pap. ■